

NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

PROGRAMMA
2025-2026

Avifauna
vogels en zoo

INHOUDSOPGAVE

Algemeen	4
NME-aanbod	8
Kosten en regelgeving	11
NME Programma 2025-2026	12
• Duurzaamheidseducatie	13
• Boerderijeducatie	13
• Voedsel- en moestuineducatie	14
• Biodiversiteitseducatie	14
• Ethiek	15
• Toelichting programma groep 1-2	17
• Toelichting programma groep 3-4	25
• Toelichting programma groep 5-6	36
• Toelichting programma groep 7-8	48
Tips	58
Junior energie coach	62
Junior klimaatcoach	63

COLOFON

Dit product is een uitgave van Stichting Vogelpark Avifauna. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming.

IN DE NATUUR IS
ELKE DAG EEN AVONTUUR

Voorwoord

Met trots presenteren we het nieuwe NME-aanbod voor schooljaar 2025-2026! Dit jaar staat er weer een vernieuwend aanbod vol met onvergetelijke ervaringen. Dankzij de leuke materiaalpakketten, uitdagende leskisten, interessante gastlessen en vernieuwende excursies ontdekken leerlingen van alles over dieren, de natuur en duurzaamheid. Laat je inspireren door ons educatieve aanbod en neem de leerlingen mee op avontuur!

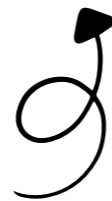
Afgelopen schooljaar hebben we verschillende producten toegevoegd aan ons aanbod waaronder de excursie 'Zoo werkt biomimicry' en het materiaalpakket 'duurzaam op reis met de wereldtrein'. Beide zijn erg positief ontvangen en zijn komend schooljaar weer te boeken. Natuurlijk vind je ook onze oude vertrouwde toppers, zoals 'Snooky Snoek', 'Bewegende afvalbak in de klas' en 'Het vogelmysterie' weer terug.

Op de pagina's 13, 14, 15 is een overzicht te vinden van alle materiaalpakketten, leskisten, excursies en gastlessen die afgenomen kunnen worden. Verderop in de folder vind je bij elk product een korte omschrijving van de inhoud en welke leer- en burgerschapsdoelen worden behandeld. Daarnaast is te vinden hoe lang een les duurt en op welke locatie deze gegeven zal worden.

We kijken er weer enorm naar uit om de NME -producten te mogen verzorgen voor het basisonderwijs en hopen jullie bij Stichting Vogelpark Avifauna te mogen ontvangen. Heb je vragen, ideeën of wensen? Neem gerust contact met ons op via educatie@avifauna.nl.

Wij denken graag met je mee.

Voorstellen

Vrijwilligers

Wist je dat het overgrote deel van de excursies en gastlessen door vrijwillige medewerkers van Vogelpark Avifauna worden verzorgd? Deze gepassioneerde vrijwilligers hebben vaak een educatieve achtergrond en nemen al hun ervaring mee. Daarnaast ontvangen alle vrijwilligers voor elke les die zij geven een training zodat ze voorbereid, enthousiast en met veel plezier voor de klas komen te staan.

Contactgegevens

Kantoor-/ postadres:
Stuyvesantlaan 23
2404 XN Alphen aan den Rijn

Adres Vogelpark:
Hoorn 59
2404 HG Alphen aan den Rijn

Tel: 0172-256256

Email: educatie@avifauna.nl

Onze visie

Een moderne dierentuin gaat verder dan alleen het aantrekken en vermaken van bezoekers. In Avifauna laten we zien hoe mooi en kostbaar de natuur is en streven we ernaar bezoekers te inspireren om haar te beschermen. Dit doen we aan de hand van de ideële doelstellingen; natuurbescherming, vogelopvang, biodiversiteit, onderzoek en educatie. Doelstellingen die je terugvindt in ons NME-aanbod. Met onze producten stimuleren wij jong en oud om goed voor zichzelf en de omgeving te zorgen en zetten we aan tot een duurzame en natuur- en milieubewuste levensstijl.

TULE leerdoelen

De Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) is het landelijk expertisecentrum voor de ontwikkeling van het curriculum van o.a. het primair onderwijs in Nederland. Het curriculum is een belangrijk fundament voor goed onderwijs, welke door SLO ontwikkeld wordt op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten.

In TULE (Tussendoelen & leerlijnen) heeft SLO de kerndoelen van alle leergebieden uitgewerkt. Het is een handreiking aan leraren, maar ook aan studenten, leermiddelenontwikkelaars, opleiders en begeleiders, inspecteurs en anderen die bij het basisonderwijs betrokken zijn.

Het lesaanbod van Avifauna biedt specifieke aanvulling aan het leergebied en de kerndoelen binnen 'Oriëntatie op jezelf en de wereld'. In het overzicht van het lesaanbod vind je overzichtelijk welke kerndoelen worden behandeld binnen de diverse producten.

Scan de QR-code naast de tekst om meer informatie te krijgen over SLO en de TULE-leerdoelen.

Evaluaties

Denk jij ook mee? Met onze producten streven wij ernaar om aan te sluiten op het onderwijs en belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen/thema's. Ook nieuwe ontwikkelingen binnen het onderwijs zijn belangrijk. Wij staan dan ook graag in verbinding met de besturen, NME-coördinatoren en de gemeente over de ervaringen en wensen van de NME. Graag horen wij van de scholen wat de ervaringen zijn. In het voorjaar van 2026 volgt daarover een enquête die met alle NME-coördinatoren gedeeld zal worden. Heb je door het schooljaar heen opmerkingen of ideeën over het aanbod, bel of mail ons gerust. We staan altijd open voor tips en tricks.

Burgerschapsdoelen

Burgerschapsonderwijs helpt leerlingen op te groeien tot actieve, betrokken en verantwoordelijke burgers. Ze leren over democratische waarden zoals vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit, en ontwikkelen sociale vaardigheden zoals samenwerken, kritisch denken en zorg voor de omgeving. Het gaat daarbij niet alleen om de maatschappij, maar ook om onze planeet – met aandacht voor de wederzijdse relatie tussen ecosystemen, nu en in de toekomst.

De producten van Avifauna sluiten hier vanzelfsprekend op aan. Bij elk product – of het nu gaat om een excursie, gastles, leskist of materiaalpakket – staat vermeld aan welke burgerschapsbouwstenen het product bijdraagt. Wil je meer weten over deze bouwstenen? Scan dan de QR-code voor extra informatie.

NME-aanbod 2025-2026

Het NME-aanbod 2025-2026 bestaat uit vier producten; excursies, gastlessen, leskisten en materiaalpakketten. Deze bevatten lesmateriaal over uiteenlopende onderwerpen. Zo kun je kiezen voor een gastles over huisdieren, zijn er leskisten over waterleven en is het mogelijk om op excursie te gaan naar een (kinder)boerderij of naar het IJsvogelpad in Alphen aan den Rijn. De verschillende producten over natuur, milieu en duurzaamheid sluiten makkelijk aan bij de reguliere lesstof.

Voor het samenstellen van de producten worden de wensen van de gemeente, de wensen vanuit het onderwijs en de weerspiegeling van actuele onderwerpen op het gebied van duurzaamheid, natuur, natuurbescherming en milieu samengevoegd. Daarbij worden de leerdoelen en burgerschapsdoelen als leidraad gehanteerd.

Nieuw in ons aanbod

Ons aanbod wordt voortdurend geëvalueerd en vernieuwd. Dit jaar zijn vooral de gastlessen flink uitgebreid. Het voordeel van een gastles is dat wij met de les gewoon naar jullie school komen! We brengen de nieuwe producten graag onder jullie aandacht!

Een van de nieuwe toevoegingen is de inspirerende gastles 'Groeipapier maken' gegeven door Missie Moestuin. Tijdens deze les leer je hoe je van oude papierresten nieuw papier kunt maken. En het allermooiste? Dit papier kun je na gebruik in de grond planten – en dan groeit er iets moois uit!

Ook de gastles 'Hout is goud' is nieuw in het aanbod. Tijdens deze les komt Het Behout naar school om te laten zien wat je allemaal van 'oud' hout kunt maken. Duurzaamheid staat in deze creatieve les centraal. We moeten immers zuinig omgaan met bomen – zij voorzien ons van zuurstof!

Naast deze enerverende gastlessen hebben we ook een superleuke excursie toegevoegd: *Zoo werkt biomimicry*.

Voor degenen die de les *Vliegen, lopen, zwemmen* al eens gevolgd hebben, zullen er zeker herkenbare elementen in deze excursie zitten. Waar we in de oorspronkelijke les vooral kijken naar de 'gereedschapskist' van dieren, gaan we in *Zoo werkt biomimicry* nog een stap verder en ontdekken de leerlingen hoe wij als mensen afgekeken hebben van de natuur en hoe we de gereedschapskist van de natuur gebruiken om zelf oplossingen te bedenken. Biomimicry laat zien hoe briljant de natuur in elkaar zit – en wat wij daarvan kunnen leren!

Vernieuwde lessen

Naast nieuwe producten wordt er hard gewerkt om de bestaande producten te vernieuwen en aan te passen aan de nieuwste inzichten. De excursie 'De geheimen van de honingbij' is daarom volledig herschreven en nog interessanter gemaakt! De excursie wordt voortaan namelijk gegeven door een echte imker! De medewerkers van Imkerij Gouwesluis weten alles over bijen en nemen de leerlingen mee naar de bijenstal! En, voor de echte durfals is er zelfs de mogelijkheid om een bijenkast te openen – een unieke ervaring!

Nieuw

Inschrijven

Via onze website <https://avifauna.i-reserve.net> kan je inschrijven voor de producten. Als je een keuze hebt gemaakt welke producten je af wilt nemen, klik je op het gewenste product en druk je op de reserveerbutton om deze te reserveren. Vervolgens verschijnen de beschikbare data en tijden voor het desbetreffende product en kan je zelf kiezen welke datum en welke tijd het beste uit komen. Kies een datum en tijd, noteer hoeveel leerlingen deel zullen nemen en klik op reserveer. Is de gewenste periode niet meer beschikbaar? Stuur ons gerust een mailtje, dan kijken we graag met je mee.

De aanvraagperiode via de website loopt van 1 juli tot en met 8 september. Wil je na deze periode toch nog producten reserveren? Geen probleem. Ook dat kan door een mail te sturen naar educatie@avifauna.nl en dan kijken we gezamenlijk naar de mogelijkheden!

Wijzigingen

Mochten er dit schooljaar wijzigingen zijn in de gegevens van de school, NME-coördinator of directie? Geef dit dan aan ons door, stuur een mailtje naar educatie@avifauna.nl. Zo voorkomen we samen dat leskisten en materiaalpakketten op de verkeerde locatie geleverd worden.

Rooster

Na je inschrijving ontvang je binnen 24 uur een bevestiging van de reservering. Uiterlijk 15 september 2025 ontvangt de NME-coördinator een rooster. Tevens is dit rooster te zien op jullie eigen account. Drie weken voorafgaand aan de datum dat jullie een product hebben gereserveerd ontvangt de NME-coördinator een herinneringsmail met benodigde informatie. Let op: In de herinneringsmail zit een bevestigingslink, deze dient aangeklikt te worden zodat wij weten dat de les bij jullie bekend is.

Als blijkt dat de gereserveerde datum of periode niet haalbaar is, horen wij dit graag twee weken vooraf. We proberen dan samen een andere datum voor het product te vinden. Wijzigingen die later in het schooljaar gemaakt zijn kun je ten alle tijden terug vinden op je eigen account.

Voor het inschrijven op producten is een account vereist.

Indien jouw school al vaker aanbod heeft afgenomen zijn de inloggegevens bekend bij de NME-coördinator van de school. Heb je nog geen inloggegevens? Registreer je dan op onze website.

Ga hiervoor naar <https://avifauna.i-reserve.net> en klik rechts bovenin op 'registreren'.

Kies wat bij jouw school past

Wij hanteren geen keuzebeperking, elke school kan kiezen welke van alle beschikbare producten passend zijn voor de leerlingen. Dit betekent dat je ervoor kan kiezen om alleen maar materiaalpakketten aan te vragen en geen excursies, of juist grotendeels excursies en geen leskisten. Voor een gevarieerd aanbod adviseren we om verschillende producten af te nemen en te variëren tussen excursies, materiaalpakketten, gastlessen en leskisten.

Afhankelijk van de gemeente waarin de school zich bevindt, zijn er verschillende afspraken gemaakt over het aantal af te nemen producten. Aanvullende informatie daarover is te vinden op pagina 11.

Convenanten, regelingen en afspraken

Avifauna heeft met drie gemeenten afspraken gemaakt met betrekking tot de NME. Dit houdt in dat de regels en afspraken kunnen verschillen per gemeente. Val je buiten deze 3 gemeenten, dan is het natuurlijk ook mogelijk om producten af te nemen. Hieronder staat kort uitgelegd wat er per gemeente is afgesproken. Meer informatie hierover is terug te vinden op onze website.

Alphen aan den Rijn

De NME wordt gesubsidieerd door de gemeente Alphen aan den Rijn, omdat zij het belangrijk vindt de verbondenheid met de natuur te vergroten door deze fysiek te laten ervaren en beleven. Als kinderen en volwassenen zich meer verbonden voelen met de natuur, zullen zij daar beter voor willen zorgen.

Stichting Vogelpark Avifauna kan dankzij deze subsidie de NME faciliteren voor slechts €2,00 per leerling. Voor €2,00 per leerling hebben scholen recht op evenveel producten als het aantal klassen op de school. Er kan vrij worden gekozen uit materiaalpakketten, leskisten, excursies en gastlessen. Wanneer men nog een extra aanvraag wil doen, is dit mogelijk tegen betaling. Het vervoer van de pakketten wordt verzorgd door Avifauna en materiaalpakketten en leskisten worden op school afgeleverd en weer opgehaald. Het vervoer voor excursies dient de school zelf te organiseren.

De NME wordt uitgevoerd door Stichting Vogelpark Avifauna conform de afspraken en richtlijnen die in afstemming met de stichtingsbesturen en gemeente zijn gemaakt.

Nieuwkoop & Kaag en Braassem

Voor de scholen uit gemeente Nieuwkoop & Kaag en Braassem is het mogelijk om NME producten af te nemen tegen gereduceerd tarief. In januari/februari wordt, op basis van de onderstaande bedragen, een rekening naar de school of het schoolbestuur gestuurd. Per aanvraag (school) wordt er éénmalig €10,- administratiekosten gerekend. De kosten per product worden hieronder weergegeven.

Kosten per product:

- Materiaalpakket: € 45,- incl. vervoer
- Leskist: € 50,- incl. vervoer
- Excursie: € 75,- excl. vervoer
- Gastles: € 75,- incl. vervoer

(Alle genoemde prijzen zijn exclusief BTW)

Overige gemeenten

Het aanbod is beschikbaar voor alle gemeenten in Nederland. Voor de gemeenten buiten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Kaag & Braassem worden de volgende tarieven gehanteerd:

Kosten per product (excl. vervoer ★):

- Materiaalpakket: € 50,-
- Leskist: € 55,-
- Excursie: € 80,-
- Gastles: € 80,-

(Alle genoemde prijzen zijn exclusief BTW)

★ Voor het geven van een gastles of bezorgen van een materiaalpakket/leskist op locatie wordt € 0,23 cent per kilometer in rekening gebracht. Materiaalpakketten of leskisten kunnen ook opgehaald worden bij Avifauna.

NME PROGRAMMA 2025-2026

NME-PROGRAMMA 2025-2026

Naam product	Excursie	Leskist	Materiaalpakket	Gastles	Groep			
					1-2	3-4	5-6	7-8
					Verwijzing naar pagina			
DUURZAAMHEIDSEUCATIE								
Schatten van de natuur					1-2 17			
Mol & zijn vriendjes					1-2 17	3 25		
Afvalproject					1-2 18	3-4 27	5-6 36	7-8 48
Schapenscheerdersfeest						3 26		
Water leeft!						3-4 26	5-6 36	7-8 48
Natuurbescherming; ontdek hoe dierentuinen helpen							5-6 37	
Snooky Snoek							5-6 37	
Energieke scholen							6 38	7-8 49
Stormvogel; een soep vol Plastic							6 38	7-8 49
Sa Pilipinas lamang							6 39	7-8 50
Met frisse energie								7-8 53
Ontdek de geheimen van de bij ^[Nieuw]								7-8 50
Duurzaam op reis met de wereldtrein						3-4 34	5-6 46	
Groep papier maken ^[Nieuw]						3-4 35	5-6 47	7 56
Hout is Goud ^[Nieuw]							5-6 47	7-8 57
BOERDERIJEDUCATIE								
Alles voor een pannenkoek					1-2 18			
Dieren van de kinderboerderij					1-2 19			
Schapenscheerdersfeest						3 26		
Herfst op de kinderboerderij						3-4 27		
Natuurlijk Zuivel!						3-4 25	5-6 40	7-8 51

Naam product	Excursie	Leskist	Materiaalpakket	Gastles	Groep			
					1-2	3-4	5-6	7-8
					Verwijzing naar pagina			
VOEDSEL- EN MOESTUINEDUCATIE								
Alles voor een pannenkoek					1-2 18			
Zomerkoninkjes in de klas					1-2 19			
Paddenstoelen in de klas					1-2 20		6 41	
Bolletjes en knolletjes komen uit						3 28		
Natuurlijk Zuivel!						3-4 25	5-6 40	7-8 51
Wat (w)eeet je?							6 40	
Planten die we eten							5-6 41	
De kracht van kruiden							5-6 42	7-8 51
Eén ei is geen ei							6 42	
Ik maak kaas						4 34	5-6 46	7-8 56
BIODIVERSITEITSEUCATIE								
Vogels op het schoolplein					1-2 20			
Kikkerpad					1-2 22			
Insecten; de opruimers van de natuur					1-2 22			
Kruipen, vliegen en kriebelen					1-2 23	3 30		
Winterfeest voor vogels						3-4 29		
Egelhuisje						4 30	5-6 44	
Zoo werkt biomimicry ^[Nieuw]					1-2 21	3 28		
Vliegen, lopen, zwemmen					1-2 21	3 29		
Bewegende afvalbak in de klas					1-2 23	3 31		
Dierenvriendjespad					1-2 24	3-4 31		

Naam product	Excursie	Leskist	Materiaalpakket	Gastles	Groep			
					1-2	3-4	5-6	7-8
					Verwijzing naar pagina			
BIODIVERSITEITSEUCATIE								
Water leeft!						3-4 26	5-6 36	7-8 48
Vlinders in de klas						3-4 32		
Wintergroene kerst						4 33		
Met de ijsvogel op stap							5-6 45	
Natuurbescherming; ontdek hoe dierentuinen helpen							5-6 37	
De rovers van Avifauna							5-6 43	
Snooky Snoek							5-6 37	
Insectenhotel							5-6 44	
Boswachterscode							5-6 43	7-8 54
Sa Pilipinas lamang							6 39	7-8 50
Een jungle op het schoolplein								7-8 53
Ontdek de geheimen van de bij ^[Nieuw]								7-8 50
Het vogelmysterie								7-8 52
Hulp van de vleermuis								7-8 52
Een wereld(s) boeket								8 54
Boomkwekerij museum: Bomen over bomen						3-4 33	5-6 45	7-8 55
ETHIEK								
Ik wil een huisdier					1-2 24	3-4 32		
Wintergroene kerst						4 33		
Elke dagierendag?								7-8 55

Overzicht uitleenperiodes leskisten:
 Voor de uitleen van onze leskisten hanteren wij periodes van 3 weken. Deze periodes zijn aan het begin van het schooljaar al vastgesteld, de data zijn als volgt;

- Periode 1:** 29 september - 17 oktober 2025
- Periode 2:** 27 oktober - 14 november 2025
- Periode 3:** 24 november - 12 december 2025
- Periode 4:** 5 januari - 23 januari 2026
- Periode 5:** 26 januari - 13 februari 2026
- Periode 6:** 23 februari - 13 maart 2026
- Periode 7:** 16 maart - 2 april 2026
- Periode 8:** 7 april - 24 april 2026 *(Let op: Dit is een optionele vakantie week)*
- Periode 9:** 4 mei - 22 mei 2026 *(Let op: Dit is een optionele vakantie week)*
- Periode 10:** 26 mei - 12 juni 2026
- Periode 11:** 15 juni - 3 juli 2026

LESKIST

SCHATTEN VAN DE NATUUR

Ontdek de emoties van het kleurenmonster

De natuur bevat veel schatten in verschillende kleuren en vormen. Samen met de klas ga je opzoek naar de schatten van de natuur en leer je dat de natuur verschillende gevoelens los kan maken. Deze les wordt uitgevoerd door gebruik te maken van het prentenboek 'Het kleurenmonster'. Door middel van de bijgeleverde kleurenmonsterknuffel leren de leerlingen wat verschillende emoties zijn en leren ze dat de natuur kan zorgen voor rust.

Groep: 1-2

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
34, 41

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

LESKIST

MOL & ZIJN VRIENDJES

Help de mol en zijn vriendjes aan nieuw huis!

Via de mol en zijn vrienden maken de leerlingen kennis met de dieren die leven op, onder en boven het schoolplein. Er is namelijk van alles te ontdekken, te zien en te beleven op deze voor de kinderen zo vertrouwde plek. De leskist bevat alle materialen die nodig zijn voor een doe-het-zelf excursie om de biodiversiteit van het schoolplein eens nader te verkennen.

Groep: 1-3

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
5, 6

LESKIST

AFVALPROJECT

Hoe houd jij jouw omgeving schoon?

De leerlingen ontmoeten Joep Troep en Karla Keurig. Joep Troep maakt van hun lokaal een grote rotzooi... en komt er zo achter dat hij niks meer terug kan vinden. Karla Keurig kan helpen. Ze leert de leerlingen op een leuke manier hoe je je lokaal kunt organiseren. Ze gaan ook buiten kijken en ook daar is nog wat opruimwerk te doen. Op weg naar school mogen ze elke dag één of twee stukken afval meenemen en die in de juiste vuilnisbak doen.

Groep: 1-8

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
35, 39

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 6

LESKIST

ALLES VOOR EEN PANNENKOEK

Waar komt ons voedsel vandaan?

Het boek 'Alles voor een pannenkoek' van Eric Carle was de aanleiding tot de samenstelling van deze leskist. Hannes is de hoofdpersoon in het boek en hij wil graag een pannenkoek. Alle benodigde ingrediënten komen in het boek aan de orde. In de leskist zitten een graanmolen, tarwekorrels en tarwehalmen, maar ook alle keukenspullen om met de leerlingen een pannenkoek te bakken.

Groep: 1-2

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
34, 41, 44

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
4

EXCURSIE

DIEREN VAN DE KINDERBOERDERIJ

Ontdek de verschillen tussen de dieren op de kinderboerderij

Hoe heet een mannetjeskip? Heeft een schaap haren of veren? Wat voor geluid maakt een koe? De leerlingen gaan een bezoek brengen aan de kinderboerderij. Hier lopen verschillende dieren zoals koeien, geiten, konijnen en cavia's. Op de kinderboerderij maken de leerlingen de dieren van dichtbij mee. Ze leren diverse kenmerken over de dieren en kunnen misschien zelfs wel een dier aaien.

Groep: 1-2

Locatie:
Kinderboerderij Zegersloot,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
39, 40, 41

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 12 t/m 14

Burgerschapdoelen:
1, 4, 5

MATERIAALPAKKET

ZOMERKONINKJES IN DE KLAS

Ontdek het groeiproces van de aardbei

Waar komt deze heerlijke vrucht vandaan? Aardbeien zijn het hele jaar te koop in de supermarkt, maar groeien ze eigenlijk wel het hele jaar? Dit materiaalpakket bevat aardbeienplanten welke de leerlingen gaan onderzoeken. Ze leren de onderdelen van de plant benoemen, hoe aardbeien groeien en welke producten je allemaal met een aardbei kunt maken. De plantjes kunnen indien gewenst na de les geplant worden en wie weet plukken jullie daar de vruchten van.

Groep: 1-2

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Verzenddatum: 2 juni 2026

Burgerschapdoelen:
5, 6

MATERIAALPAKKET

PADDENSTOELEN IN DE KLAS

Van niets naar iets

Het is voor de kleuters wonderlijk om paddenstoelen in de klas te zien groeien. Het is verbazingwekkend om uit zwarte aarde witte paddenstoelen zo groot als kadetjes te zien verrijzen. Van de paddenstoelen buiten kun je beter afblijven, maar de champignons uit de kweekbak kun je eten. Je kunt er soep van maken, ze bakken of ze bijvoorbeeld op een toastje doen. In de klas komt een kweekbak te staan, waar makkelijk paddenstoelen in te kweken zijn met behulp van de handleiding.

Groep: 1-2
Verzenddatum: 27 oktober 2025

Locatie: In de klas

Kerdoelen: 34, 39, 40, 41
Burgerschapdoelen: 5, 6

LESKIST

VOGELS OP HET SCHOOLPLEIN

Ontdek de wondere wereld van de vogel

Het zal al snel opvallen dat met het groener maken van het schoolplein, het bijvoeren van vogels in de winter en het ophangen van vogelhuisjes, er steeds meer vogels te zien zijn op het schoolplein. Met deze lessenserie leren de leerlingen meer over vogels in het algemeen en over welke soorten te zien zijn op het schoolplein. De leerlingen leren enkele vogels herkennen en zullen zich bewuster worden van de vogels om hen heen.

Groep: 1-2
Periode: 6 t/m 11

Locatie: In en rondom school

Kerdoelen: 39, 40
Burgerschapdoelen: 5, 6

Nieuw

EXCURSIE

ZOO WERKT BIOMIMIGRY

De natuur als inspiratiebron

Sommige dieren kunnen goed zwemmen, andere zijn geweldige jagers of experts in het vinden van voedsel. Al deze dieren zijn perfect aangepast aan hun omgeving. Mensen hebben hier veel van geleerd en de natuur als inspiratiebron gebruikt voor het ontwikkelen van verschillende materialen, processen en structuren. Dit principe noemen we Biomimicry. Tijdens deze excursie ontdekken leerlingen op een speelse en visuele wijze wat dit moeilijke begrip inhoudt.

Groep: 1-3
Duur: 1 uur en 15 minuten
Periode: Week 24 en 25

Locatie: Vogelpark Avifauna, Alphen aan den Rijn
--

Kerdoelen: 39, 40, 41
Burgerschapdoelen: 5, 6

EXCURSIE

VLIEGEN, LOPEN, ZWEMMEN

Ontdek hoe dieren zijn aangepast aan hun omgeving

Alle vogels kunnen vliegen... Is dat wel zo? Kunnen eigenlijk alle vogels vliegen? Pinguïns hebben wel vleugels, maar vliegen kunnen ze er niet mee. Ze kunnen er wel heel goed mee zwemmen! Struisvogels zijn loopvogels, met hele sterke poten. Daar kunnen ze wel 70 km per uur mee rennen. In Avifauna kun je veel vogels van dichtbij zien. Tijdens deze excursie ontdekken leerlingen de gereedschapskoffer van vogels en leer je meer over de bijzondere aanpassingen en eigenschappen van vogels.

Groep: 1-3
Duur: 1 uur en 15 minuten
Periode: Week 20 t/m 22

Locatie: Vogelpark Avifauna, Alphen aan den Rijn
--

Kerdoelen: 39, 40, 41
Burgerschapdoelen: 5, 6

LESKIST

KIKKERPAD

Met Dikki Donderkop op avontuur naar de sloot

Ontdek samen met de leerlingen de sloot van dichtbij. Zet bij een sloot of vijver in de buurt een opdrachten circuit uit en leer wat er allemaal in en om de sloot leeft. Ter voorbereiding op het bezoek aan de sloot kan het prentenboek Dikki Donderkop gelezen worden. Dikkie neemt de leerlingen mee in de metamorfose van kikkervisje naar kikker. Wie weet zien de leerlingen bij de sloot wel een echte kikker!

Groep: 1-2

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40

Periode: 1, 8 t/m 11

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

LESKIST

KRUIPEN, VLIEGEN EN KRIEBELEN

Op avontuur in de bijzondere wereld van insecten

Er zijn veel beestjes die kruipe, vliegen & kriebelen. Zo zijn er wespen die vliegen, kruipende duizendpoten en kriebelende spinnen. Ze zijn er in alle soorten en maten. Vaak vinden mensen deze beestjes een beetje eng of vies, maar eigenlijk moeten we blij zijn dat ze er zijn, want ze zijn stuk voor stuk heel bijzonder en vooral heel erg nuttig! Bij deze les maken de leerlingen kennis met allerlei soorten insecten op een speelse maar leerzame manier.

Groep: 1-3

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
34, 39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
5, 6

LESKIST

INSECTEN, DE OPRUIMERS VAN DE NATUUR

Ontdek hoe de gevallen blaadjes van de bomen verdwijnen

In de herfst laten bomen hun bladeren vallen. Deze lijken vaak langzaam te verdwijnen. Wie zijn deze geheimzinnige opruimers van de natuur en wat maakt ze zo speciaal? De leerlingen gaan op zoek naar bodemdierjes zoals wormen, slakken en pissebedden. Ze leren dat deze beestjes de blaadjes opeten en zorgen voor een gezonde bodemkwaliteit. Ook wordt er gekeken hoe het schoolplein aantrekkelijk gemaakt kan worden voor deze nuttige diertjes.

Groep: 1-2

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40, 41

Periode: 1 t/m 3

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

MATERIAALPAKKET

BEWEGENDE AFVALBAK IN DE KLAS

Stap in de wereld van de meelworm

Insecten zijn echte opruimers, maar hebben ook een bijzondere levenscyclus. Dat maakt ze enorm interessant om naar te kijken! De klas ontvangt een bak met meelwormen. De leerlingen zien niet alleen hoe deze wormpjes veranderen naar poppen en kevers, maar gaan ook ervaren hoe goed deze diertjes kunnen opruimen. Broodrestjes en fruitschillen verdwijnen als sneeuw voor de zon! Dit pakket wordt uitgegeven voor 2 maanden, maar mag bij interesse op school blijven om alle klassen langs te gaan.

Groep: 1-3

Locatie:
In de klasKerdoelen:
39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
3, 4, 6

LESKIST

DIERENVRIENDJESPAD**Op stap in het bos met al je dierenvriendjes**

De leerlingen ontdekken al spelend en speurend de natuur. Ze zoeken naar takjes voor een vogelnest, lopen als een eend of springen als een kikker. Zo wordt een bezoekje aan de natuur een tocht vol ontdekkingen en belevingen. De leerlingen krijgen een spel mee met daarin een aantal opdrachten. Bijvoorbeeld: zoek met de kleurenwijzer naar takjes voor een vogelnest, loop als een eend of spring als een kikker. Kwaak, kwaak!

Groep: 1-4

Locatie:
In een natuurgebied
naar keuze

Kerdoelen:
39, 40

Periode: 1, 8 t/m 11

Burgerschapdoelen:
5, 6

GASTLES

IK WIL EEN HUISDIER**Hoe ga je verantwoordelijk om met een huisdier?**

"Ik wil een huisdier!" Veel kinderen zullen deze zin ooit eens hebben uitgesproken tegen hun ouders of gaan dat op een dag vast doen. Maar wat komt er allemaal bij kijken om een huisdier in huis te hebben? Hoe moet je hem verzorgen? Wie kan dat beter vertellen dan een huisdierbezitter zelf. Hoe is het om een huisdier te hebben? Waarom is het leuk en wat is minder leuk? Bij deze gastles staat het huisdier centraal. Een vrijwilliger toont in klassikaal verband een huisdier aan de leerlingen en vertelt over het huisdier.

Groep: 1-4

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
34, 40

Duur: 1 uur

Periode: Week 40 en 41

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 5

LESKIST

MOL & ZIJN VRIENDJES**Help de mol en zijn vriendjes aan nieuw huis!**

Via de mol en zijn vrienden maken de leerlingen kennis met de dieren die leven op, onder en boven het schoolplein. Er is namelijk van alles te ontdekken, te zien en te beleven op deze voor de leerlingen zo vertrouwde plek. De leskist bevat alle materialen die nodig zijn voor een doe-het-zelf excursie om de biodiversiteit van het schoolplein eens nader te verkennen.

Groep: 1-3

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
5, 6

EXCURSIE

NATUURLIJK ZUIVEL!**Ga op ontdekking bij een echte zuivelboerderij**

Nederland is een echt zuivelland. De meeste mensen nemen elke dag wel een hap zuivel, een slok melk, yoghurt of kaas. Maar hoe komt die melk eigenlijk in dat pak dat in jouw koelkast staat? Welke weg heeft die melk afgelegd vanaf de uier van de koe? Of daarvoor: hoe worden die kilo's gras die koeien eten eigenlijk omgezet in melk? Tijdens deze excursie gaan de leerlingen op bezoek bij een echte zuivelboerderij en krijgen zij antwoord op al hun zuivel vragen, ze ontmoeten de koeien en bekijken en onderzoeken de melkmachines van dichtbij.

Groep: 3-8

Locatie:
Boerderij de Vosseburch,
Ter Aar & Boerderij de
Vooruitgang, Aarlanderveen

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
6

EXCURSIE

SCHAPENSCHERDERSFEEST

De warme winterjas kan uit!

In de winter is de warme wollen vacht voor een schaap belangrijk, maar in de lente is dit al snel te warm. Wat zullen de schapen blij zijn als ze geschoren zijn! Op de kinderboerderij zijn verschillende kijk en doe plekken ingericht waar de leerlingen van alles kunnen leren over schapen, wol en duurzaamheid. Deze les vindt plaats in klassikaal verband. Tijdens de excursie lopen er meerdere schoolklassen rond op de kinderboerderij.

Groep: 3

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: 20 mei 2026

Locatie:
Kinderboerderij Zegersloot,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
4, 5

EXCURSIE

HERFST OP DE KINDERBOERDERIJ

Waar verstoppen de dieren zich in de winter?

In de herfst valt het blad van de bomen, wordt het langzaam kouder en maken een hoop dieren zich klaar voor de winter. Sommige dieren vliegen naar warmere landen, maar een hele hoop dieren blijven in Nederland om de winter te trotseren. De leerlingen ontdekken op de kinderboerderij door middel van kleine doe-opdrachten hoe de verschillende dieren zich klaarmaken voor de winter. Ook ontvang je een aantal leuke ideeën om de dieren op het schoolplein te helpen zich voor te bereiden op de winter.

Groep: 3-4

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 41 en 42

Locatie:
Kinderboerderij Zegersloot,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
39, 40

Burgerschapdoelen:
6

LESKIST

WATER LEEFT!

Ontdek het kriebelleven onderwater

In en rondom de sloot is veel te ontdekken. Tenminste, als je de juiste spullen hebt natuurlijk. Deze leskist heeft drie verschillende niveaus (voor leerjaar 3 t/m 8) en alles wat je nodig hebt voor een slootjes onderzoek. Met de leskist "Water leeft!", "Waterdiertjes ontdekken" voor leerjaar 3-4, kun je na een introductie over het onderwerp buiten, in een sloot of vijver in de buurt van school, met de leerlingen waterdiertjes vangen en bekijken.

Groep: 3-8

Periode: 1, 2 en 6 t/m 11

Locatie:
Water rondom school

Kerdoelen:
39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

LESKIST

AFVALPROJECT

Hoe houd jij jouw omgeving schoon?

De leerlingen ontmoeten Joep Troep en Karla Keurig. Joep Troep maakt van hun lokaal een grote rotzooi... en komt er zo achter dat hij niks meer terug kan vinden. Karla Keurig kan helpen. Ze leert de leerlingen op een leuke manier hoe je je lokaal kunt organiseren. Ze gaan ook buiten kijken en ook daar is nog wat opruimwerk te doen. Op weg naar school mogen ze elke dag één of twee stukken afval meenemen en die in de juiste vuilnisbak doen.

Groep: 1-8

Periode: Het hele schooljaar

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
35, 39

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 6

MATERIAALPAKKET

BOLLETJES EN KNOLLETJES KOMEN UIT**Bolletjes en knolletjes, wat zijn dat?**

Bollen en knollen zijn voorbeelden van oplossingen die de plantenwereld heeft bedacht om een slechte periode te overbruggen. Door de in het najaar opgeslagen reservestoffen, kunnen deze planten zich al vroeg in het voorjaar ontwikkelen. De bollen en knollen moeten voor de winter de grond in. Vandaar dat dit pakket ook al vroeg in het schooljaar wordt aangeboden. De leerlingen leren met dit materiaalpakket meer over de vorm en bouw en ontdekken in het voorjaar wat voor moois er uit deze bollen en knollen op het schoolplein groeit.

Groep: 3

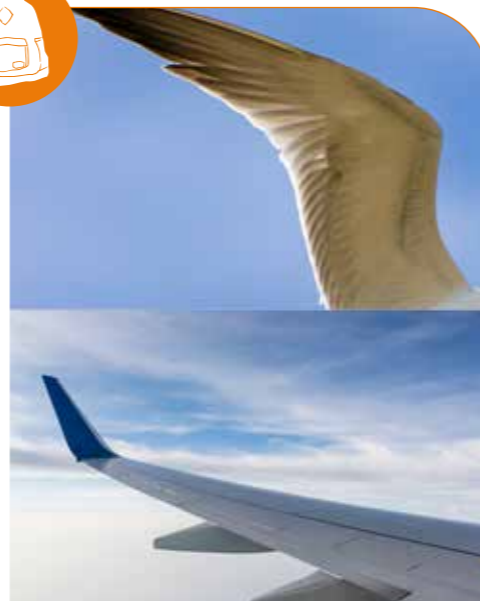
Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40, 41Verzenddatum:
29 september 2025Burgerschapdoelen:
5, 6

Nieuw

EXCURSIE

ZOO WERKT BIOMIMIGRY**De natuur als inspiratiebron**

Sommige dieren kunnen goed zwemmen, andere zijn geweldige jagers of experts in het vinden van voedsel. Al deze dieren zijn perfect aangepast aan hun omgeving. Mensen hebben hier veel van geleerd en de natuur als inspiratiebron gebruikt voor het ontwikkelen van verschillende materialen, processen en structuren. Dit principe noemen we Biomimicry. Tijdens deze excursie ontdekken leerlingen op een speelse en visuele wijze wat dit moeilijke begrip inhoudt.

Groep: 1-3

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
39, 40, 41

Duur: 1 uur en 15 minuten

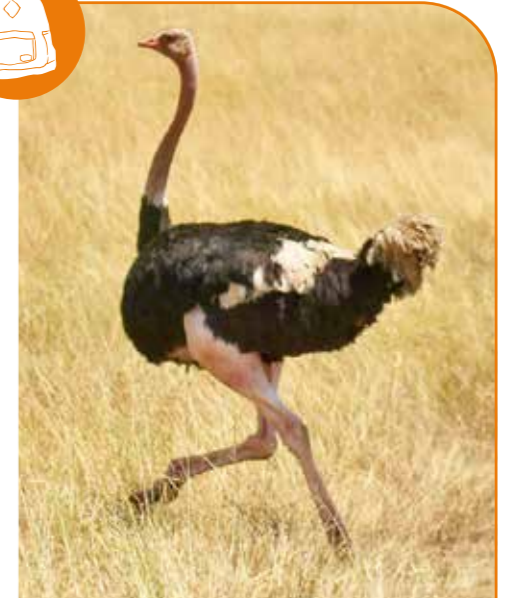
Periode: Week 24 en 25

Burgerschapdoelen:
5, 6

EXCURSIE

VLIEGEN, LOPEN, ZWEMMEN**Ontdek hoe dieren zijn aangepast aan hun omgeving**

Alle vogels kunnen vliegen... Is dat wel zo? Kunnen eigenlijk alle vogels vliegen? Pinguïns hebben wel vleugels, maar vliegen kunnen ze er niet mee. Ze kunnen er wel heel goed mee zwemmen! Struisvogels zijn loopvogels, met hele sterke poten. Daar kunnen ze wel 70 km per uur mee rennen. In Avifauna kun je veel vogels van dichtbij zien. Tijdens deze excursie ontdekken leerlingen de gereedschapskoffer van vogels en leren zij meer over de bijzondere aanpassingen en eigenschappen van vogels.

Groep: 1-3

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
39, 40, 41

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 20 t/m 22

Burgerschapdoelen:
5, 6

MATERIAALPAKKET

WINTERFEEST VOOR VOGELS**Bereid samen een feestmaal voor de vogels**

Vogels hebben 's winters allemaal een eigen manier om deze barre periode door te komen. Sommige vogels vertrekken zelfs naar verre en warme landen. Voor de vogels die hier achterblijven is het een zware en moeilijke tijd. Zij kunnen soms best een beetje hulp gebruiken. Met dit pakket maak je een echt feestmaal voor de vogels om ze te helpen de winter goed door te komen.

Groep: 3-4

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40

Verzenddatum: 5 januari 2026

Burgerschapdoelen:
3, 5

MATERIAALPAKKET

EGELHUISJE

Help de egel de winter door

Je ziet ze niet, maar ze zijn er wel; egels. Ze struinen in de nacht rond op zoek naar eten. Vooral slakken vinden ze erg lekker. Om ervoor te zorgen dat de egel zich ook bij jullie op school thuis voelt, kunnen jullie een huisje voor de egel maken. De egel heeft dan meteen een mooi onderkomen voor de koude winterdagen. In dit materiaalpakket zit een bouwtekening en materiaal om een egelhuis te bouwen.

Groep: 4-6

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40, 44Verzenddatum:
27 oktober 2025Burgerschapdoelen:
3, 4, 6, 7

MATERIAALPAKKET

BEWEGENDE AFVALBAK IN DE KLAS

Stap in de wereld van de meelworm

Insecten zijn echte opruimers, maar hebben ook een bijzondere levenscyclus. Dat maakt ze enorm interessant om naar te kijken! De klas ontvangt een bak met meelwormen. De leerlingen zien niet alleen hoe deze wormpjes veranderen naar poppen en kevers, maar gaan ook ervaren hoe goed deze diertjes kunnen opruimen. Broodrestjes en fruitschillen verdwijnen als sneeuw voor de zon! Dit pakket wordt uitgegeven voor 2 maanden, maar mag bij interesse op school blijven om alle klassen langs te gaan.

Groep: 1-3

Locatie:
In de klasKerdoelen:
39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
3, 4, 6

LESKIST

KRUIPEN, VLIEGEN EN KRIEBELEN

Op avontuur in de bijzondere wereld van insecten

Er zijn veel beestjes die kruipen, vliegen & kriebelen. Zo zijn er wespen die vliegen, kruipende duizendpoten en kriebelende spinnen. Ze zijn er in alle soorten en maten. Vaak vinden mensen deze beestjes een beetje eng of vies maar eigenlijk moeten we blij zijn dat ze er zijn, want ze zijn stuk voor stuk heel bijzonder en vooral heel erg nuttig! Bij deze les maken de leerlingen kennis met allerlei soorten insecten op een speelse maar leerzame manier.

Groep: 1-3

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
34, 39, 40

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
5, 6

LESKIST

DIERENVRIENDJESPAD

Op stap in het bos met al je dierenvriendjes

De leerlingen ontdekken al spelend en speurend de natuur. Ze zoeken naar takjes voor een vogelnest, lopen als een eend of springen als een kikker. Zo wordt een bezoekje aan de natuur een tocht vol ontdekkingen en belevingen. De leerlingen krijgen een spel mee met daarin een aantal opdrachten. Bijvoorbeeld: zoek met de kleurenwijzer naar takjes voor een vogelnest, loop als een eend of spring als een kikker. Kwaak, kwaak!

Groep: 1-4

Locatie:
In een natuurgebied
naar keuzeKerdoelen:
39, 40

Periode: 1, 8 t/m 11

Burgerschapdoelen:
5, 6

GASTLES

IK WIL EEN HUISDIER

Hoe ga je verantwoordelijk om met een huisdier?

"Ik wil een huisdier!" Veel kinderen zullen deze zin ooit eens hebben uitgesproken tegen hun ouders of gaan dat op een dag vast doen. Maar wat komt er allemaal bij kijken om een huisdier in huis te hebben? Hoe moet je hem verzorgen? Wie kan dat beter vertellen dan een huisdierbezitter zelf. Hoe is het om een huisdier te hebben? Waarom is het leuk en wat is minder leuk? Bij deze gastles staat het huisdier centraal. Een vrijwilliger toont in klassikaal verband een huisdier aan de leerlingen en vertelt over het huisdier.

Groep: 1-4

Locatie:
In de klasKerdoelen:
34, 40

Duur: 1 uur

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 5

Periode: Week 44 en 45

MATERIAALPAKKET

VLINDERS IN DE KLAS

Een complete metamorfose van ei naar rups naar vlinder

Vlinders zijn prachtige dieren die bij velen tot de verbeelding spreken. Voordat de vlinder zich ontpopt, is er een hele ontwikkelingsperiode aan voorafgegaan, waarbij de rups enige keren vervelt en over gaat in de bijna onbeweeglijke pop. Dit materiaalpakket bestaat onder andere uit een vlinderkast voor het opkweken van de vlinders. Er wordt een lespakket met eitjes, rupsen en poppen van koolwitjes meegeleverd. Nadat de vlinders in de vlinderkast zijn uitgekomen, kunnen zij de vrije natuur in. De vlinderkast wordt na afloop weer opgehaald.

Groep: 3-4

Locatie:
In de klasKerdoelen:
39, 40, 41

Verzenddatum: 19 mei 2026

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

EXCURSIE

WINTERGROENE KERST

Onderzoek naar de groene planten in de winter

In het winterlandschap vallen een paar bomen en struiken ineens erg op, die in de warmere maanden maar weinig de aandacht trekken. Ze hebben niet hun blad laten vallen in de herfst, maar blijven prachtig groen. Rondom Kerst worden deze takken natuurlijk veelvuldig gebruikt, maar er valt ook een hoop over te ontdekken. Met de meegebrachte takken gaan de leerlingen aan de slag tijdens een excursie bij het VMBO Yuverta waar zij samen met de leerlingen van Yuverta mooie kerststukjes gaan maken om het klaslokaal in kerstsferen te brengen.

Groep: 4

Locatie:
Yuverta vmbo,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
40, 44

Duur: 1 uur

Burgerschapdoelen:
6

Periode: December 2025

EXCURSIE

BOOMKWEKERIJ MUSEUM:
'BOMEN OVER BOMEN'

Bomen over bomen

In het Boomkwekerijmuseum wordt verteld over hoe er vroeger en nu bomen worden gekweekt. Als je in de boomkwekerswoning rondloopt, zie je dat het er heel anders uitziet dan in de huizen van nu. Verder kun je een kijkje nemen in de loods, waar de boomkweker zijn gereedschap bewaarde. In de museumkwekerij staan bijzondere bomen, waaronder de 'zakdoekjesboom'! Tot slot is er een leuke speurtocht!

Groep: 3-8

Locatie:
Boomkwekerij museum,
BoskoopKerdoelen:
39, 40

Duur: 1 uur en 30 minuten

Burgerschapdoelen:
5, 6Periode: Week 38 t/m 41
en 10 t/m 27

MATERIAALPAKKET

DUURZAAM OP REIS MET DE WERELDTREIN

Ga mee duurzaam de wereld rond!

Samen met ons karakter Emmie ontdekken leerlingen spelenderwijs hoe je zo duurzaam mogelijk op reis kunt. We gaan met elkaar leuke opdrachten doen zoals slim inpakken, leren wat de minst milieubelastende vervoersmiddelen zijn, welke activiteiten je beter wel en niet kunt doen als je op reis bent en hoe je rekening kunt houden met de natuur op je vakantiebestemming. Tijdens deze reis ontdekken we hoe mooi de wereld is en hoe goed we voor haar moeten zorgen. Reizen jullie mee?

Groep: 3-6

Locatie:
In de klasKerdoelen:
39,50

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
4, 5

MATERIAALPAKKET

IK MAAK KAAS

Samen met de hele klas kaas maken!

Kaas is één van de typische Hollandse lekkernijen. Met dit pakket ga je zelf kaas maken. Het enige wat je zelf nog in de supermarkt moet halen is de melk, zout en karnemelk. Het pakket bestaat uit hulpattributen incl. kruiden voor smaakvarianten. Het is zo ingedeeld dat je in groepen van 3-4 leerlingen samen aan de slag kunt gaan. Na een leerzame dag van kaas maken, kan je als groep rouleren in het rijpingsproces door de kaas om en om te keren. Niet geheel onbelangrijk om na een paar weken rijpen natuurlijk ook de kaas te proeven.

Groep: 4-8

Locatie:
Op schoolKerdoelen:
34, 40, 41

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
6

[Nieuw]

GASTLES

GROEIPAPIER MAKEN

Leerlingen ontdekken op een speelse en duurzame manier over biodiversiteit en recycling. Met oude papierresten, zaden, bloemen, kruiden en wilde planten maken de leerlingen zelf groeipapier. Elke keer dat er een plantje groeit uit hun zelfgemaakte groeipapier, leren ze dat kleine stappen een groot verschil kunnen maken voor onze planeet. Doe mee en zet samen met de kinderen een eerste stap naar een groenere, duurzamere wereld!

Groep: 3-7

Locatie:
In en rondom school
(digibord nodig)Kerdoelen:
40, 44, 45, 46, 52

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
1, 2, 3, 4, 5, 6

LESKIST

AFVALPROJECT

Hoe houd jij jouw omgeving schoon?

De leerlingen ontmoeten Joep Troep en Karla Keurig. Joep Troep maakt van hun lokaal een grote rotzooi... en komt er zo achter dat hij niks meer terug kan vinden. Karla Keurig kan helpen. Ze leert de leerlingen op een leuke manier hoe je je lokaal kunt organiseren. Ze gaan ook buiten kijken en ook daar is nog wat opruimwerk te doen. Op weg naar school mogen ze elke dag één of twee stukken afval meenemen en die in de juiste vuilnisbak doen.

Groep: 1-8

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
35, 39

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 5, 6

LESKIST

WATER LEEFT!

Ontdek het kriebelleven onderwater

In en rondom de sloot is veel te ontdekken. Tenminste, als je de juiste spullen hebt natuurlijk. Deze leskist heeft drie verschillende niveaus (voor leerjaar 3 t/m 8) en alles wat je nodig hebt voor een slootjes onderzoek. Bij het deel "Waterdiertjes onder de loep" voor leerjaar 5-6 is speciale aandacht voor de kevers en wantsen in het water. Ook kan een aantal dieren in de klas verder bekeken worden.

Groep: 3-8

Locatie:
Water rondom schoolKerdoelen:
39, 40, 41

Periode: 1, 2 en 6 t/m 11

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

EXCURSIE

NATUURBESCHERMING: ONTDEK HOE DIERENTUINEN HELPEN

Ontdek de educatieve waarde van dierentuinen

Steeds vaker horen leerlingen in het nieuws over diersoorten die met uitsterven worden bedreigd, bossen die worden gekapt en overbevissing in de zee. Met dit lesprogramma krijgen leerlingen meer inzicht in het waarom en krijgen ze uitleg over hoe dierentuinen kunnen helpen bij de bescherming van de natuur. In Vogelpark Avifauna gaan de leerlingen aan de slag met diverse doe activiteiten waarmee zij zelf ervaren hoe Avifauna investeert in natuurbescherming.

Groep: 5-6

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
39, 40

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 40 en 41

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 5

GASTLES

SNOOKY SNOEK

Help Snooky en zijn vriendjes uit de vieze sloot te ontsnappen!

Tijdens deze gastles moeten de leerlingen proberen Snooky uit de vieze sloot te bevrijden! In plaats van een escaperoom, is deze gastles opgebouwd als een escapekist! De kist stelt een hele vieze sloot voor. Snooky Snoek woont er en dat vindt hij helemaal niet fijn. Door vijf verschillende opdrachten te doen kraken de leerlingen de code van het cijferslot. Als alle groepjes de code hebben gekraakt, vieren we feest! Snooky Snoek en z'n vriendin Bibi Bittervoorn, leven weer in een schone wereld!

Groep: 5-6

Locatie:
Op het schoolpleinKerdoelen:
39, 40, 45

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 24 t/m 27

Burgerschapdoelen:
1, 3, 6

LESKIST

ENERGIEKE SCHOLEN**Energie besparen, hoe doe je dat?**

Met de leskist energieke scholen onderzoeken de leerlingen wat energie is, waar het vandaan komt en hoe we het duurzamer kunnen maken. De leerlingen gaan aan de slag met 3 lessen over energiebesparing, een duurzaam binnenmilieu en energietransitie. Tijdens deze lessen voeren zij verschillende opdrachten en leuke proefjes uit om dieper in het onderwerp energie te duiken.

Groep: 6-8

Locatie:
In schoolKerdoelen:
34, 39, 42

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
3, 6

MATERIAALPAKKET

DE STORMVOGEL; EEN SOEP VOL PLASTIC**Help Dr. Franeker met zijn onderzoek naar plastic soep!**

Jaarlijks verdwijnt tussen de vijf en dertien miljoen ton plastic van land in zee en eindigt in wat we kennen als 'de plasticsoep'. Bij de escape box ontvang je een lespakket met vier lessen over plasticsoep, waaronder één les met een onderzoek pakket voor de leerlingen. Het onderzoek pakket is een interactief spel, waarbij leerlingen 60 minuten lang de tijd hebben om de onderzoeksresultaten van wetenschapper dr. Franeker te analyseren. Kunnen de leerlingen erachter zien te komen welke soort plastic Dr. Franeker heeft gevonden in de stormvogel?

Groep: 6-8

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
34, 35, 39, 44, 50

Verzenddatum: 2 maart 2026

Burgerschapdoelen:
3, 4, 6

EXCURSIE

SA PILIPINAS LAMANG**Ga op avontuur in de Filipijnen**

In vogelpark Avifauna vind je de Filipijnenhal. Een grote hal, met vrij vliegende vogels, die omgebouwd is tot Filipijns tropisch regenwoud. In deze hal leeft een aantal bijzondere vogels welke alleen op de Filipijnen voorkomen. Sa pilipinas lamang betekent dan ook 'alleen op de Filipijnen'. Tijdens de excursie leren de leerlingen welke bedreigingen er voor de natuur zijn op de Filipijnen, leren ze wat Avifauna doet aan natuurbescherming, wat zij zelf kunnen doen om de natuur te beschermen en waarom dit zo belangrijk is.

Groep: 6-8

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den Rijn

Duur: 1 uur en 15 minuten

Kerdoelen:
39, 40, 41

Periode: Week 3 t/m 7

Burgerschapdoelen:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

EXCURSIE

NATUURLIJK ZUIVEL!

Ga op ontdekking bij een echte zuivelboerderij

Nederland is een echt zuivelland. De meeste mensen nemen elke dag wel een hap zuivel, een slok melk, yoghurt of kaas. Maar hoe komt die melk eigenlijk in dat pak dat in jouw koelkast staat? Welke weg heeft die melk afgelegd vanaf de uier van de koe? Of daarvoor: hoe worden die kilo's gras die koeien eten eigenlijk omgezet in melk? Tijdens deze excursie gaan de leerlingen op bezoek bij een echte zuivelboerderij en krijgen zij antwoord op al hun zuivel vragen, ze ontmoeten de koeien en bekijken en onderzoeken de melkmachines van dichtbij.

Groep: 3-8

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Het hele schooljaar

Locatie:
Boerderij de Vosseburch,
Ter Aar & Boerderij de
Vooruitgang, Aarlanderveen

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
6

EXCURSIE

WAT (W)EET JE?

Wat weet jij van wat je eet?

Echte champignonsoep versus cup-a-soup met champignonsmaak. Welke is lekkerder? Kies je voor rode of gele tomaten? Oranje of paarse wortels? En blauwe cakejes, hoe zouden die smaken? Tijdens de excursie op het VMBO Yuverta ontdek je samen met de leerlingen van VMBO Yuverta via proefjes en opdrachten in de keuken en de tuin meer over je eigen eten.

Groep: 6

Duur: 1 uur

Periode: In overleg

Locatie:
Yuverta vmbo,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
34

Burgerschapdoelen:
5, 7

MATERIAALPAKKET

PADDENSTOELEN IN DE KLAS

Ontdek deze snelgroeïende schimmel in de klas

Paddenstoelen zijn bijzondere en interessante planten. In de herfst verschijnen grote aantallen in plantsoenen en in onze tuinen. Zo snel als zij opkomen, zo snel zijn ze vaak ook weer verdwenen. Van paddenstoelen weten we dat vele giftig zijn en nemen we liever het zekere voor het onzekere. Toch eten we vaak paddenstoelen. We kennen allemaal de champignon, maar de cantharel en de oesterzwam zijn wat minder bekend. De groep krijgt een bak waarin de champignons al gedeeltelijk gekweekt zijn. Deze zullen in de klas verder zichtbaar uitgroeien.

Groep: 6

Verzenddatum:
27 oktober 2025

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
5, 6

EXCURSIE

PLANTEN DIE WE ETEN

Welke delen van de groenten eten we?

De boeren zaaien en planten de akkerbouwgewassen in het najaar of in het voorjaar. In de zomermaanden zijn de belangrijkste akkerbouwgewassen klaar voor de oogst. Veelal staan we bij dat werk niet stil. Maar al te gemakkelijk eten wij drie maaltijden per dag. Tijdens deze excursie wordt een bezoek gebracht aan een wijktuin in Alphen aan den Rijn. Met opdrachten bekijken de leerlingen de planten waar wij de vruchten, het blad of de wortels van oogsten en eten.

Groep: 5-6

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 39 en week 27

Locatie:
Wijktuin Kerk en Zanen,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
3, 5

MATERIAALPAKKET

DE KRACHT VAN KRUIDEN

Ontdek wat je allemaal met kruiden kan doen

Met dit pakket maken de leerlingen kennis met de wereld van kruiden. Een verassend pakket vol bijzondere smaken en geuren. In de handleiding staan leuke lessen waarin de toepassingen van kruiden naar voren komen. De leerlingen gaan aan de slag met kruiden waarbij ze leren over de eetbaarheid, de geur en de (eventueel) medische toepassing van kruiden.

Groep: 5-8

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
34, 39, 40

Verzenddatum: 19 mei 2026

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5

EXCURSIE

EEN EI IS GEEN EI

Wat was er eerst, de kip of het ei?

Het ei lijkt een saai onderwerp, maar eieren zijn van veel verschillende kanten te bekijken. Eieren komen voor in verschillende soorten, maten en kleuren. Waar komen eieren vandaan en hoe was het leven van de kip die het ei gelegd heeft? Op het VMBO Yuverta leren de leerlingen samen met de leerlingen van VMBO Yuverta door middel van leuke opdrachtjes en proefjes eieren van een hele andere kant kennen.

Groep: 6

Locatie:
Yuverta vmbo,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
34, 37

Duur: 1 uur

Periode: In overleg

Burgerschapdoelen:
1, 3, 5, 6

EXCURSIE

DE ROVERS VAN AVIFAUNA

Ervaar het belang van toppredatoren

De rovers die je in Avifauna kunt vinden zijn echte toppredatoren, die helemaal zijn aangepast op de jacht. Super ogen, mega goede oren en angstaanjagende klauwen en snavels. Het zit allemaal in de gereedschapskoffer van de gevaarlijkste rovers van het luchtruim. Deze predatoren staan aan de top van de voedselketen. Wat betekent dat voor deze vogels en wat gebeurt er als de balans in een voedselketen wordt verstoord? De leerlingen gaan ontdekken hoe dieren en planten samen leven in de natuur en verkrijgen inzicht over het belang van biodiversiteit.

Groep: 5-6

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
34, 39, 40, 41

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 38 en 39

Burgerschapdoelen:
3, 5

LESKIST

BOSWACHTERSCODE

Kraak de code en ontdek het bijzondere zintuig van Benno Buitenpret!

De leerlingen ontdekken al spelend en speurend de natuur. Volg het spoor van boswachter Benno Buitenpret. Speciaal voor de leerlingen heeft hij zijn persoonlijke en buitengewoon bijzondere kaart gekopieerd. Het is de kaart van het 'Niet Gebied': een kaart die je in alle natuurgebieden van Nederland kan gebruiken. Bij iedere plek op de kaart hoort een opdracht en raadsel. Als het je lukt alle raadsels op te lossen en de Boswachterscode te kraken, ontdek je nog een extra en zeer bijzonder zintuig. Een kompas is overbodig: deze kaart lees je met je gevoel.

Groep: 5-8

Locatie:
In een natuurgebied
naar keuzeKerdoelen:
34, 39, 40

Periode: 1, 2 en 6 t/m 11

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

MATERIAALPAKKET

EGELHUISJE

Help de egel de winter door

Je ziet ze niet, maar ze zijn er wel; egels. Ze struinen in de nacht rond op zoek naar eten. Vooral slakken vinden ze erg lekker. Om ervoor te zorgen dat de egel zich ook bij jullie op school thuis voelt, kunnen jullie een huisje voor de egel maken. De egel heeft dan meteen een mooi onderkomen voor de koude winterdagen. In dit materiaalpakket zit een bouwtekening en materiaal om een egelhuis te bouwen.

Groep: 4-6

Locatie:
In en rondom schoolKerdoelen:
39, 40, 44Verzenddatum:
27 oktober 2025Burgerschapdoelen:
3, 4, 6, 7

EXCURSIE

MET DE IJSVOGEL OP STAP

Bekijk de Nederlandse natuur door de ogen van een ijsvogel

Het IJsvogelpad is een bijzonder gebied met karakteristieke planten – en diersoorten. Tijdens de excursie leidt deze blauwkleurige vogel de leerlingen rond in zijn gebied om alles te ontdekken. Aan de hand van opdrachten worden de leerlingen in groepjes langs plekken geleid waar zij, door gebruik te maken van de omgeving, meer leren over de aanwezige planten, dieren en omgeving als geheel. Deze excursie helpt leerlingen om een (grotere) interesse te vormen voor de natuur om hen heen en om deze ook op het schoolplein verder te gaan verkennen.

Groep: 5-6

Locatie:
Zaanse rietveld,
'Het IJsvogelpad'

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 15 en 16

Kerdoelen:
39, 40, 41Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

EXCURSIE

INSECTENHOTEL

Help de insecten op je schoolplein

Ze zijn overal maar toch zie je de meeste niet, het zijn insecten. Insecten komen bijna overal voor en zijn er in alle soorten en maten. Sommige mensen vinden insecten eng of vies en willen ze niet in de buurt hebben. Maar insecten zijn juist heel erg nuttig en daarom zou jij ze wel in de buurt moeten willen hebben! De leerlingen bouwen samen verschillende insectenhôtels, welke samen 1 groot insectenhotel kunnen vormen. Dit insectenhotel mag mee naar school genomen worden en kan daar een mooi plekje op het schoolplein innemen om de insecten te helpen.

Groep: 5-6

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
39, 40, 44

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 24 en 25

Burgerschapdoelen:
3, 6

EXCURSIE

BOOMKWEKERIJ MUSEUM:
'BOMEN OVER BOMEN'

Bomen over bomen

In het Boomkwekerijmuseum wordt verteld over hoe er vroeger en nu bomen worden gekweekt. Als je in de boomkwekerswoning rondloopt, zie je dat het er heel anders uitziet dan in de huizen van nu. Verder kun je een kijkje nemen in de loods, waar de boomkweker zijn gereedschap bewaarde. In de museumkwekerij staan bijzondere bomen, waaronder de 'zakdoekjesboom'! Tot slot is er een leuke speurtocht!

Groep: 3-8

Locatie:
Boomkwekerij museum,
Boskoop

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 38 t/m 41
en 10 t/m 27Kerdoelen:
39, 40Burgerschapdoelen:
5, 6

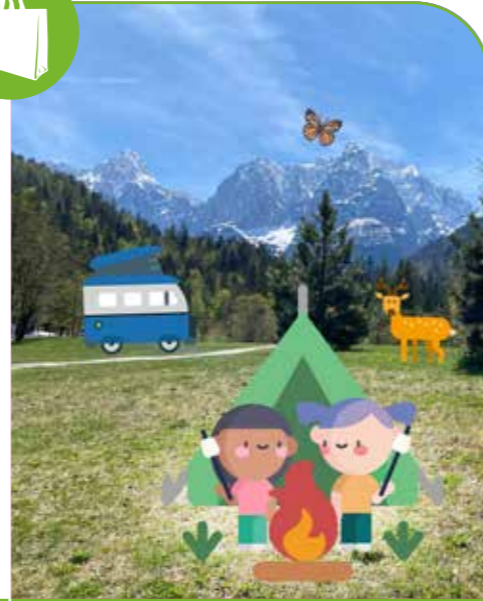

MATERIAALPAKKET

DUURZAAM OP REIS MET DE WERELDTREIN

Ga mee duurzaam de wereld rond!

Samen met ons karakter Emmie ontdekken leerlingen spelenderwijs hoe je zo duurzaam mogelijk op reis kunt. We gaan met elkaar leuke opdrachten doen zoals slim inpakken, leren wat de minst milieubelastende vervoersmiddelen zijn, welke activiteiten je beter wel en niet kunt doen als je op reis bent en hoe je rekening kunt houden met de natuur op je vakantiebestemming. Tijdens deze reis ontdekken we hoe mooi de wereld is en hoe goed we voor haar moeten zorgen. Reizen jullie mee?

Groep: 3-6
Locatie: In de klas

Kerdoelen: 39, 50

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen: 4, 5

Nieuw

GASTLES

GROEIPAPIER MAKEN

Leerlingen ontdekken op een speelse en duurzame manier over biodiversiteit en recycling. Met oude papierresten, zaden, bloemen, kruiden en wilde planten maken de leerlingen zelf groeipapier. Elke keer dat er een plantje groeit uit hun zelfgemaakte groeipapier, leren ze dat kleine stappen een groot verschil kunnen maken voor onze planeet. Doe mee en zet samen met de kinderen een eerste stap naar een groenere, duurzamere wereld!

Groep: 3-7
Locatie: In en rondom school (digibord nodig)

Kerdoelen: 40, 44, 45, 46, 52

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen: 1, 2, 3, 4, 5, 6

MATERIAALPAKKET

IK MAAK KAAS

Samen met de hele klas kaas maken!

Kaas is één van de typische Hollandse lekkernijen. Met dit pakket ga je zelf kaas maken. Het enige wat je zelf nog in de supermarkt moet halen is de melk, zout en karnemelk. Het pakket bestaat uit hulpattributen incl. kruiden voor smaakvarianten. Het is zo ingedeeld dat je in groepen van 3-4 leerlingen samen aan de slag kunt gaan. Na een leerzame dag van kaas maken, kan je als groep rouleren in het rijpingsproces door de kaas om en om te keren. Niet geheel onbelangrijk om na een paar weken rijpen natuurlijk ook de kaas te proeven.

Groep: 4-8
Locatie: Op school

Kerdoelen: 34, 40, 41

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen: 6

Nieuw

GASTLES

HOUT IS GOUD

Hoeveel bomen zijn er nodig om 1 persoon een heel leven lang van zuurstof te voorzien? We kunnen niet zonder bomen. We gebruiken bomen voor zuurstof, hout om van te bouwen, papier of meubels te maken en in sommige landen om te koken of huizen mee te verwarmen. We kunnen niet zonder hout. En dat is prima, zolang we ons realiseren dat we er zinnig mee om moeten gaan. Tijdens deze gastles komt Het BehouT naar de klas toe om te laten zien dat je van gebruikt hout nog hele mooie spullen kan maken.

Groep: 5-8
Locatie: In en rondom school/ In overleg op locatie

Kerdoelen: 39, 40, 41, 44

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen: 3, 4, 6

LESKIST

AFVALPROJECT

Hoe houd jij jouw omgeving schoon?

De leerlingen ontmoeten Joep Troep en Karla Keurig. Joep Troep maakt van hun lokaal een grote rotzooi... en komt er zo achter dat hij niks meer terug kan vinden. Karla Keurig kan helpen. Ze leert de leerlingen op een leuke manier hoe je je lokaal kunt organiseren. Ze gaan ook buiten kijken en ook daar is nog wat opruimwerk te doen. Op weg naar school mogen ze elke dag één of twee stukken afval meenemen en die in de juiste vuilnisbak doen.

Groep: 1-8

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
35, 39

Periode: Het hele schooljaar

Burgerschapdoelen:
1, 3, 4, 5, 6

LESKIST

ENERGIEKE SCHOLEN

Energie besparen, hoe doe je dat?

Met de leskist energieke scholen onderzoeken de leerlingen wat energie is, waar het vandaan komt en hoe we het duurzamer kunnen maken. De leerlingen gaan aan de slag met 3 lessen over energiebesparing, een duurzaam binnenmilieu en energietransitie. Tijdens deze lessen voeren zij verschillende opdrachten en leuke proefjes uit om dieper in het onderwerp energie te duiken.

Groep: 6-8

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
34, 39, 42

Periode: Het hele schooljaar

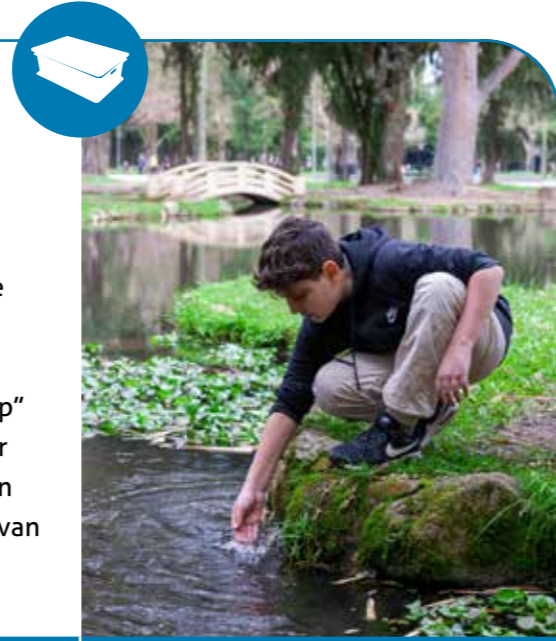
Burgerschapdoelen:
3, 6

LESKIST

WATER LEEFT!

Ontdek het kriebelleven onderwater

In en rondom de sloot is veel te ontdekken. Tenminste, als je de juiste spullen hebt natuurlijk. Deze leskist heeft drie verschillende niveaus (voor leerjaar 3 t/m 8) en alles wat je nodig hebt voor een slootjes onderzoek. Met het materiaal van "Waterdiertjes onder de microscoop" voor leerjaar 7-8, kijken ze niet alleen naar het leven in de sloot, maar doen ze ook eenvoudige metingen. Op school kan met behulp van een digitale microscoop, op het schoolbord bijvoorbeeld, de ademhaling van de waterdieren bekeken worden.

Groep: 3-8

Locatie:
Water rondom school

Kerdoelen:
39, 40, 41

Periode: 1, 2 en 6 t/m 11

Burgerschapdoelen:
4, 5, 6

MATERIAALPAKKET

DE STORMVOGEL; EEN SOEP VOL PLASTIC

Help Dr. Franeker met zijn onderzoek naar plastic soep!

Jaarlijks verdwijnt tussen de vijf en dertien miljoen ton plastic van land in zee en eindigt in wat we kennen als 'de plasticsoep'. Bij de escape box ontvang je een lespakket met vier lessen over plasticsoep, waaronder één les met een onderzoek pakket voor de leerlingen. Het onderzoek pakket is een interactief spel, waarbij leerlingen 60 minuten lang de tijd hebben om de onderzoeksresultaten van wetenschapper dr. Franeker te analyseren. Kunnen de leerlingen erachter zien te komen welke soort plastic Dr. Franeker heeft gevonden in de stormvogel?

Groep: 6-8

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
34, 35, 39, 44, 50

Verzenddatum: 2 maart 2026

Burgerschapdoelen:
3, 4, 6

EXCURSIE

SA PILIPINAS LAMANG

Ga op avontuur in de Filipijnen

In vogelpark Avifauna vind je de Filipijnenhal. Een grote hal, met vrij vliegende vogels, die omgebouwd is tot Filipijns tropisch regenwoud. In deze hal leeft een aantal bijzondere vogels welke alleen op de Filipijnen voorkomen. Sa pilipinas lamang betekent dan ook 'alleen op de Filipijnen'. Tijdens de excursie leren de leerlingen welke bedreigingen er voor de natuur zijn op de Filipijnen, leren ze wat Avifauna doet aan natuurbescherming, wat zij zelf kunnen doen om de natuur te beschermen en waarom dit zo belangrijk is.

Groep: 6-8

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 3 t/m 7

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

EXCURSIE

NATUURLIJK ZUIVEL!

Ga op ontdekking bij een echte zuivelboerderij

Nederland is een echt zuivelland. De meeste mensen nemen elke dag wel een hap zuivel, een slok melk, yoghurt of kaas. Maar hoe komt die melk eigenlijk in dat pak dat in jouw koelkast staat? Welke weg heeft die melk afgelegd vanaf de uier van de koe? Of daarvoor: hoe worden die kilo's gras die koeien eten eigenlijk omgezet in melk? Tijdens deze excursie gaan de leerlingen op bezoek bij een echte zuivelboerderij en krijgen zij antwoord op al hun zuivel vragen, ze ontmoeten de koeien en bekijken en onderzoeken de melkmachines van dichtbij.

Groep: 3-8

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Het hele schooljaar

Locatie:
Boerderij de Vosseburch,
Ter Aar & Boerderij de
Vooruitgang, Aarlanderveen

Kerdoelen:
34, 39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
6

EXCURSIE

ONTDEK DE GEHEIMEN VAN DE BIJ

Bijen, waarom zijn deze bijzondere insecten zo belangrijk?

Wilde bijen, honingbijen en hommels zijn ontzettend belangrijk voor de natuur. Tijdens deze excursie gaan de leerlingen uitzoeken wat de functie van bijen is en waarom het zo belangrijk is om de bijen te beschermen. We gaan kijken naar het verschil tussen wilde bijen en honingbijen en de leerlingen maken kennis met een echte imker. Aan het einde van de les mogen de leerlingen ook nog een kijkje nemen in een echte bijenstal!

Groep: 7-8

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: In overleg

Locatie:
Kinderboerderij Zegersloot,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

MATERIAALPAKKET

DE KRACHT VAN KRUIDEN

Ontdek wat je allemaal met kruiden kan doen

Met dit pakket maken de leerlingen kennis met de wereld van kruiden. Een verrassend pakket vol bijzondere smaken en geuren. In de handleiding staan leuke lessen waarin de toepassingen van kruiden naar voren komen. De leerlingen gaan aan de slag met kruiden waarbij ze leren over de eetbaarheid, de geur en de (eventueel) medische toepassing van kruiden.

Groep: 5-8

Verzenddatum: 19 mei 2026

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
34, 39, 40

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5

EXCURSIE

HET VOGELMYSTERIE**Help jij professor C. Vogel om te kunnen vliegen als een vogel?**

Tijdens deze excursie gaan de leerlingen van de bovenbouw op onderzoek in Vogelpark Avifauna. Ze gaan in het park op zoek naar het antwoord op het vogelmysterie: hoe kan het dat een vogel kan vliegen? Ze helpen professor C. Vogel met het vinden van een antwoord op de vraag; Hoe kunnen wij mensen net zo vliegen als een vogel? Ze verdiepen zich in de anatomie van de vogel. Door middel van een speurtocht langs verschillende vogels ontdekken de leerlingen steeds een gedeelte van het antwoord. Kunnen zij gezamenlijk het mysterie ontrafelen?

Groep: 7-8

Duur: 1 uur en 15 minuten

Periode: Week 9 t/m 11

Locatie:
Vogelpark Avifauna,
Alphen aan den Rijn

Kerdoelen:
39,40,41

Burgerschapdoelen:
5, 6, 7

LESKIST

HULP VAN DE VLEERMUIS**Maak een prachtige vleermuiskast voor op het schoolplein**

Soms zijn ze in de zomer al rond de schemering te zien; vleermuisjes. Omdat ze met name 's nachts rond vliegen, weten de meeste mensen er ook niet veel van af. Dat verandert met deze materiaalkist waarin de leerlingen van alles leren over vleermuizen. Maar de vleermuis doet ook wat terug voor de mooie vleermuiskast die de leerlingen uiteindelijk voor hem gaan maken. Hij eet namelijk wel 300 muggen per nacht! Dat is een mooie samenwerking!

Groep: 7-8

Periode: 8 t/m 11

Locatie:
In en rondom school

Kerdoelen:
39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
6, 7

LESKIST

EEN JUNGLE OP HET SCHOOLPLEIN**Kun jij de natuur en biodiversiteit in evenwicht houden?**

Wat is biodiversiteit? Waarom is het zo belangrijk? En wat gebeurt er als de biodiversiteit afneemt? De leerlingen gaan actief aan de slag en leren spelenderwijs dat ieder organisme, hoe klein ook, nut heeft in de natuur. Ze ondervinden aan de hand van het spel 'de toren van Piha (Pisa)' wat er gebeurt als organismen verdwijnen. Deze leskist bevat naast het spel, diverse andere materialen en een docentenhandleiding.

Groep: 7-8

Periode: Het hele schooljaar

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
39, 40, 41

Burgerschapdoelen:
1, 3, 6, 7

LESKIST

MET FRISSE ENERGIE**Aan de slag met nieuwe energie!**

Energietransitie is een steeds belangrijker onderwerp. We stoten - mede dankzij ons huidige energieverbruik - te veel broeikasgassen uit. Er vinden aardbevingen plaats in ons land als gevolg van gaswinning. Huidige brandstofbronnen raken op. De komende jaren zal onze manier van energieverbruik moeten veranderen. Dat merken we thuis, maar ook op straat en op het werk. We willen leerlingen met dit project leren welke vormen van energie er zijn en leren dat we in een energietransitie zitten.

Groep: 7-8

Periode: Het hele schooljaar

Locatie:
In de klas

Kerdoelen:
39, 42, 43

Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

LESKIST

BOSWACHERSCODE

Kraak de code en ontdek het bijzondere zintuig van Benno Buitenpret!
De leerlingen ontdekken al spelend en speurend de natuur. Volg het spoor van boswachter Benno Buitenpret. Speciaal voor de leerlingen heeft hij zijn persoonlijke en buitengewoon bijzondere kaart gekopieerd. Het is de kaart van het 'Niet Gebied': een kaart die je in alle natuurgebieden van Nederland kan gebruiken. Bij iedere plek op de kaart hoort een opdracht en raadsel. Als het je lukt alle raadsels op te lossen en de Boswachterscode te kraken, ontdek je nog een extra en zeer bijzonder zintuig. Een kompas is overbodig: deze kaart lees je met je gevoel.

Groep: 5-8

Locatie:
In een natuurgebied
naar keuzeKerdoelen:
34, 39, 40Burgerschapdoelen:
3, 4, 5, 6

Periode: 1, 2 en 6 t/m 11

GASTLES

ELKE DAG DIERENDAG?**Samen in discussie over dierenrechten!**

Tijdens deze gastles leren leerlingen dat dieren ook rechten hebben en wat er allemaal komt kijken bij de verzorging van dieren. Hierbij kijken we niet alleen naar huisdieren maar ook naar dierentuindieren, productiedieren en dieren die gebruikt worden voor de sport. Gedurende het gesprek over deze onderwerpen komen soms complexe vraagstukken naar voren. De leerlingen gaan met deze vraagstukken aan de slag en leren hier hun eigen mening over vormen. Dit alles doet de gastdocent met behulp van een interactief spel.

Groep: 7-8

Locatie:
Op schoolKerdoelen:
39, 40, 41

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 40, 41, 46 t/m 50
en 9 t/m 11Burgerschapdoelen:
1, 2, 3, 4, 5, 6

EXCURSIE

EEN WERELD(S) BOEKET**Bewustwording over waar onze producten vandaan komen**

Bij de bloemist kun je de prachtigste boeketten halen, maar waar komen onze bloemen eigenlijk vandaan? Van bloemenkwekers uit de buurt, de veiling in Aalsmeer en rozen uit Kenia. Er is veel over te ontdekken. Bloemen worden wereldwijd geproduceerd, verhandeld en gekocht. Op Yuverta vmbo in Alphen aan den Rijn maken de leerlingen een heuse wereldreis en worden ze letterlijk in de bloemetjes gezet.

Groep: 8

Locatie:
Yuverta vmbo,
Alphen aan den RijnKerdoelen:
39Burgerschapdoelen:
1, 3, 6

Duur: 1 uur

Periode: In overleg

EXCURSIE

**BOOMKWEKERIJ MUSEUM:
'BOMEN OVER BOMEN'****Bomen over bomen**

In het Boomkwekerijmuseum wordt verteld over hoe er vroeger en nu bomen worden gekweekt. Als je in de boomkwekerswoning rondloopt, zie je dat het er heel anders uitziet dan in de huizen van nu. Verder kun je een kijkje nemen in de loods, waar de boomkweker zijn gereedschap bewaarde. In de museumkwekerij staan bijzondere bomen, waaronder de 'zakdoekjesboom'! Tot slot is er een leuke speurtocht!

Groep: 3-8

Locatie:
Boomkwekerij museum,
BoskoopKerdoelen:
39, 40

Duur: 1 uur en 30 minuten

Periode: Week 38 t/m 41
en 10 t/m 27Burgerschapdoelen:
5, 6

MATERIAALPAKKET

IK MAAK KAAS

Samen met de hele klas kaas maken!

Kaas is één van de typische Hollandse lekkernijen. Met dit pakket ga je zelf kaas maken. Het enige wat je zelf nog in de supermarkt moet halen is de melk, zout en karnemelk. Het pakket bestaat uit hulpattributen incl. kruiden voor smaakvarianten. Het is zo ingedeeld dat je in groepen van 3-4 leerlingen samen aan de slag kunt gaan. Na een leerzame dag van kaas maken, kan je als groep rouleren in het rijpingsproces door de kaas om en om te keren. Niet geheel onbelangrijk om na een paar weken rijpen natuurlijk ook de kaas te proeven.

Groep: 4-8	Locatie: Op school	Kerdoelen: 34, 40, 41
Periode: Het hele schooljaar		Burgerschapdoelen: 6

Nieuw

GASTLES

HOUT IS GOUD

Hoeveel bomen zijn er nodig om 1 persoon een heel leven lang van zuurstof te voorzien? We kunnen niet zonder bomen. We gebruiken bomen voor zuurstof, hout om van te bouwen, papier of meubels te maken en in sommige landen om te koken of huizen mee te verwarmen. We kunnen niet zonder hout. En dat is prima, zolang we ons realiseren dat we er zuinig mee om moeten gaan. Tijdens deze gastles komt Het BehouT naar de klas toe om te laten zien dat je van gebruikt hout nog hele mooie spullen kan maken.

Groep: 5-8	Locatie: In en rondom school/ In overleg op locatie	Kerdoelen: 39, 40, 41, 44
Periode: Het hele schooljaar		Burgerschapdoelen: 3, 4, 6

Nieuw

GASTLES

GROEIPAPIER MAKEN

Leerlingen ontdekken op een speelse en duurzame manier over biodiversiteit en recycling. Met oude papierresten, zaden, bloemen, kruiden en wilde planten maken de leerlingen zelf groeipapier. Elke keer dat er een plantje groeit uit hun zelfgemaakte groeipapier, leren ze dat kleine stappen een groot verschil kunnen maken voor onze planeet. Doe mee en zet samen met de kinderen een eerste stap naar een groenere, duurzamere wereld!

Groep: 3-7	Locatie: In en rondom school (digibord nodig)	Kerdoelen: 40, 44, 45, 46, 52
Periode: Het hele schooljaar		Burgerschapdoelen: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Schoolreisjes

Wist je dat er voor scholen die deelnemen aan het NME-programma een speciaal entreetarief is?

In Avifauna zijn verschillende mogelijkheden voor een leuk en leerzaam schoolreisje of een groepsexcursie. Op de website van het vogelpark staan diverse arrangementen om het schoolreisje verder vorm te geven, zoals een rondleiding, speurtocht, lunch, ijsjes, of het voeren van de regenbooglori's.

Voor de mogelijkheden kan je contact opnemen met contact@avifauna.nl of bellen naar het algemene nummer 0172-256256.

Kijk voor meer informatie over schoolreisjes op:
Schoolreisjes | Vogelpark Avifauna

Voor €7,50 (i.p.v. €10,50 voor reguliere schoolreisjes - prijzen 2025) kunnen leerlingen en begeleiders het vogelpark bezoeken.

Spreekbeurtkisten

Om een spreekbeurt of les nog leuker en origineler te maken, kunnen leerlingen én leerkrachten bij Avifauna een spreekbeurtkist lenen. Deze spreekbeurtkisten zijn zo opgebouwd dat ze naast het gebruik door kinderen voor hun spreekbeurt, ook door de leerkracht te gebruiken zijn om invulling te geven aan een passend thema. In deze kisten zitten allerlei interessante materialen, zoals informatieboeken, folders en foto's, maar ook tastbare producten zoals bijvoorbeeld veren of een opgezet dier.

Deze spreekbeurtkisten kunnen door leerlingen kosteloos geleend worden voor een periode van 10 dagen. Voor de uitleenperiode wordt een borg gevraagd van € 20,-. Het aantal onderwerpen zal, inspelend op de vraag, het komend jaar verder uitgebouwd worden. Houd de website dus goed in de gaten voor leuke nieuwe spreekbeurtkisten!

De volgende spreekbeurtkisten zijn nu al beschikbaar:

- Gieren
- Flamingo's
- Uilen
- Bijen
- Vleermuizen
- Egels
- Vlinders
- Bomen
- Pinguïn
- Ringstaartmaki

Reserveren van een spreekbeurtkist kan via onze website:
<https://www.avifauna.nl/spreekbeurten>

Voor meer informatie of beschikbaarheid kan je contact opnemen met de afdeling educatie via het telefoonnummer; 0172-256220.

Ook kan je ons mailen via educatie@avifauna.nl

75 jaar Avifauna!

Op 17 mei 1950 opende het eerste Vogelpark ter wereld haar deuren in Alphen aan den Rijn en 75 jaar later weten meer dan 350.000 bezoekers ons jaarlijks te vinden. Veel bezoekers kennen Vogel-park Avifauna vooral van een leuke en leerzame dag uit. Wat zij wellicht niet weten, is dat het vogelpark sinds 2013 een Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI) is en wij gedreven worden door onze missie om bij te dragen aan dierenwelzijn en natuurbehoud. Daarom investeren wij – zoals het een moderne dierentuin betaamt - veel tijd, geld en kennis in onze vijf ideële doelstellingen.

Vogelopvang

Avifauna biedt opvang aan vogels die niet meer terug kunnen naar hun oorspronkelijke leefgebied en zorgt dat zij zorgeloos oud kunnen worden. Zoals bijvoorbeeld de OPGEVANGEN groep gieren die je in Avifauna kan bewonderen. Deze gieren komen uit Italië, waar ze onderschept zijn voordat ze illegaal verhandeld werden.

Onderzoek

Avifauna faciliteert wetenschappelijk onderzoek wat kennis oplevert over o.a. dierenwelzijn en evolutie. Deze kennis kan worden toegepast op dieren in de dierentuin en op soortgenoten in het wild. Avifauna heeft bijvoorbeeld ONDERZOEK gedaan naar het sociale gedrag en de onderlinge samenwerking tussen roze kaketoets en naar de verspreiding van de Europese ooievaar in Nederland

Biodiversiteit

Om veel kwetsbare en beschermde diersoorten TE BEHOUDEN wisselt Avifauna, met gesloten portemonnee, dieren uit met andere kwaliteitsdierentuinen die lid zijn van de Europese Vereniging voor Dierentuinen en Aquaria (EAZA).

Natuurbescherming

Avifauna ondersteunt natuurbeschermingsprojecten wereldwijd. Daarnaast maken we in onze directe omgeving het verschil door samen met lokale partners projecten op te pakken die de natuur beschermen en herstellen. In het Groene Hart beheert en BESCHERMT Avifauna een stuk natuur waardoor deze geschikt is als broedplaats voor o.a. de oeverwaluw. Daarnaast bedacht Avifauna een reddingsplan om de patrijs in dit gehele gebied te behouden en financieren we in Thailand rangers om nesten van de neushoornvogels te beschermen tegen stropers.

Educatie

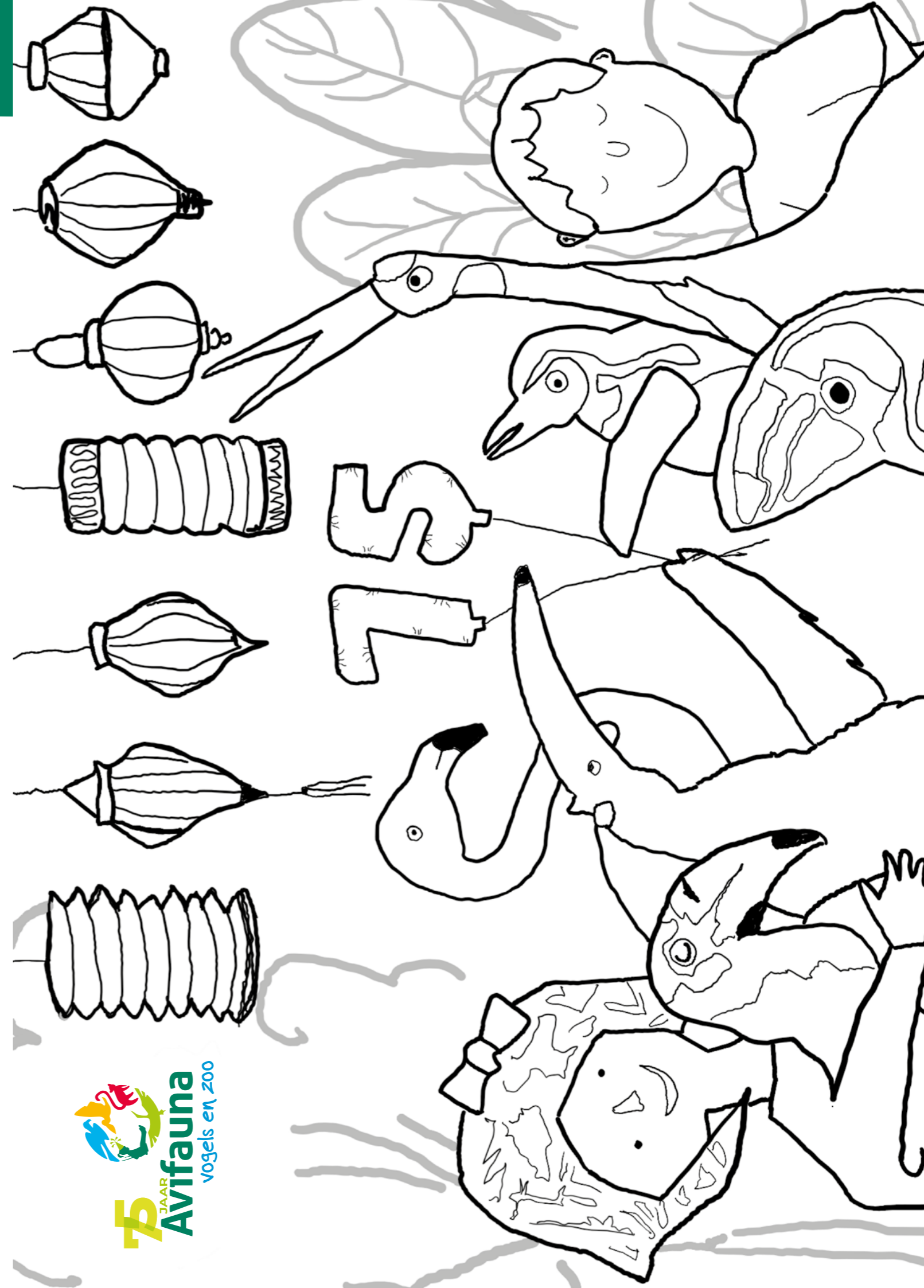
Avifauna informeert over de bijzonderheden en bedreigingen van verschillende kostbare dieren- en plantensoorten en motiveert het publiek om de mooie en kwetsbare flora en fauna te beschermen. In Avifauna ervaar je de natuur, ontdek je verschillende werldeleden en bewonder je bijzondere dieren van dichtbij. Daarbij verzorgt Avifauna jaarlijks voor meer dan 15.000 leerlingen LESSEN over natuur, milieu en duurzaamheid.

Om deze maatschappelijke rol te blijven vervullen, is ook de hulp van scholen zeer welkom. Kijk hier wat je kan doen om Avifauna te steunen.

Als je klas een activiteit wilt opzetten om geld in te zamelen voor Stichting Vogelpark Avifauna kan dat ook! Dit kan bijvoorbeeld middels een sponsorloop. Wil je hier meer over weten of samen iets organiseren?

Neem dan contact op met educatie@avifauna.nl

**JUNIOR
ENERGIE
COACH**
Met energie kun je lachen!!!

#duurzamegemeente
ALPHEN AAN DEN RIJN

**JUNIOR
KLIMAAT
COACH**

#duurzamegemeente
ALPHEN AAN DEN RIJN

Junior Energiecoach

Welke apparaten slurpen de meeste stroom? Hoeveel lampen branden er thuis? Junior Energiecoach daagt kinderen uit. Met week challenges, proefjes, geheime post, puzzels en spelletjes ontdekken kinderen (én ouders) hoe je kunt besparen. Kinderen worden benoemd tot Junior Energiecoach en de portemonnee van ouders blijft een beetje voller. Wedden dat jij straks ook zegt: 'Met energie kun je lachen!'

Wat is Junior Energiecoach?

- Educatief project voor kinderen van 7 tot 12 jaar
- Vier weken lang, zo'n 15 tot 30 minuten per week
- Draagt bij aan kerndoelen 35, 39, 42 en burgerschap
- Voor ieder kind een persoonlijk startpakket en geheime post
- Challenges voor thuis, weetjes, puzzels en experimenten
- Op een leuke manier leren over je energieverbruik
- Goed voor onze planeet, goed voor je portemonnee
- Gratis voor scholen in gemeente Alphen aan den Rijn

*Doe mee met
junior energiecoach*

Het Jeugdjournaal op bezoek!

Opeens ging de telefoon en hoorden we dat het Jeugdjournaal op bezoek kwam bij groep 7/8 van basisschool de Blinker in Bolsward. Het blijft super inspirerend om te zien hoe enthousiast zij bezig waren met Junior Energiecoach en leren over energie besparen. Reportage gemist? Kijk terug met de QR-code of via <https://jeugdjournaal.nl/artikel/2450127>

Junior Klimaatcoach

Is jouw tuin groen en klaar voor de toekomst? Ga jij op de fiets of met de (elektrische) auto naar school? Wat voor speelgoed heb je? Junior Klimaatcoach daagt kinderen uit. Met week challenges, geheime post, puzzels en spelletjes ontdekken kinderen (én ouders) hoe je kunt bijdragen aan een beter klimaat. Kinderen worden benoemd tot Junior Klimaatcoach en ook grote mensen steken er iets van op. Samen aan de slag voor het klimaat:

*Doe mee met
junior klimaatcoach*

Wat is Junior Klimaatcoach:

- Educatief project voor kinderen van 7 tot 12 jaar
- Vier weken lang, zo'n 20 minuten per week
- Aan de slag met de thema's biodiversiteit, water, spullen en vervoer
- Draagt bij aan kerndoelen 39, 40, 43
- Voor ieder kind een persoonlijk startpakket en geheime post
- Challenges voor thuis, weetjes en puzzels
- Online én offline op een leuke manier leren over het klimaat
- Goed voor onze planeet
- Gratis voor scholen in gemeente Alphen aan den Rijn

Kindcentrum op de Elft in Hippolytushoef deed al mee. Benieuwd hoe zij Junior Klimaatcoach beleefden? Kijk via <https://youtu.be/TWbic7MZR14> of check de QR-code.

Doe mee met Junior Klimaatcoach: een goede daad voor het klimaat!

AVIFAUNA.NL

Stichting Vogelpark Avifauna

Kantoor-/postadres
Stuyvesantlaan 23
2404 XN Alphen aan den Rijn

Parkadres
Hoorn 59
2404 HG Alphen aan den Rijn

Avifauna
vogels en zoo